

İlkokulda Yabancı Dil Öğretimi

Editör: Dr. Burak TOMAK

Editörler: Dr. Burak TOMAK

İLKOKULDA YABANCI DİL ÖĞRETİMİ

ISBN 978-625-8044-97-3

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Haziran 2022, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Globalleşme hızının son yıllarda en üst seviyede seyrettiği dünyamızda son iki senede yaşananlar dünyanın en uzak noktasında çıkan bir hadisenin bile mesafe sınırı olmadan etkilerinin en derin şekilde başka yerlerde de hissedildiğini gözler önüne sermiştir. Hepimizin yaşadığı bu salgın ve etkileri bize aslında dünya meselelerine karşı tüm ülkelerin topyekûn birlikte hareket etmesi gerekliliğini gösterdi. İşte tam bu noktada dünya ile iletişim halinde kalabilmek, bilgi akışını sağlayabilmek ve etkileşim içinde olabilmek için yabancı dil yetkinliğinin çok ama çok mühim olduğunun açık bir örneği idi. Sadece bu amaçla da değil, dünya üzerindeki gerek teknolojik, kültürel, askeri, eğitim ve sağlık gibi birçok alandaki gelişmeleri yakından takip edebilmek adına ülkemizin yabancı dil yetkinliğinin artması son derece önemlidir. Bu da okullarımızdaki “yabancı dil eğitiminin kalitesi” ile doğrudan alakalıdır. Eğer biz ne kadar iyi seviyede yabancı dil eğitimi verirsek, yabancı dil yetkinliği olan, geçerli bir yabancı dilde, özellikle İngilizce, kendini ifade edebilen ve duyduğunu ve gördüğünü anlayan nesiller yetiştirebiliriz.

Tüm bu durumlar düşünüldüğünde, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yabancı dil eğitimine verilen önem artırılmış ve yabancı dil eğitimi 2. sınıftan itibaren programa yerleştirilmiştir. Bundan dolayı, gerek ilköğretim kademesinde (2., 3. ve 4. sınıflar) gerekse ortaöğretim kademesinde (5., 6., 7. ve 8. sınıflar) yabancı dil eğitimi resmi müfredatta mevcut olup, bu kademelerde eğitim alan öğrencilerimizin kaliteli bir dil eğitimi almaları sağlanmaktadır.

Her ne kadar her kademedeki yabancı dil öğretim süreci çok ama çok önemli olsa da, ilköğretim kademesindeki yabancı dil eğitimi daha bir önem kazanmaktadır çünkü kendi dilinden başka bir dile maruz kalmamış ve yeni bir yabancı dil öğrenmek üzere olan öğrencilerin yabancı bir dille ilk karşılaştıkları zaman ilköğretim kademesi olan 2. sınıftır. İşte bundan dolayıdır ki bu kademedeki öğrencilere kaliteli bir eğitim sunabilirsek ve bu öğrencilere iyi bir yabancı dil eğitimi verebilirsek bu öğrencilerin diğer kademelerde (ortaöğretim, lise ve hatta üniversitede) alacakları yabancı dil eğitimine güzel bir temel oluşturmuş oluruz. Böylelikle başarılı bir dil eğitimi sayesinde öğrencilerimizin de yabancı dil yeterlilikleri her kademe katlanarak artar. Bundan dolayıdır ki ilköğretim seviyesindeki yabancı dil eğitimi çok önemlidir.

İlköğretim kademesindeki öğrenciler yaşlarından ve gelişimsel süreçlerinden dolayı diğer kademedeki öğrencilerden (özellikle lise ve üniversite) ayrılır ve bundan dolayıdır ki bu öğrencilere farklı bir yabancı dil eğitim süreci uygulanmalıdır. Yetişkinlere uygulanan etkili bir yabancı dil eğitim programı bu kademe kesinlikle başarılı bir sonuç vermeyecektir. İşte bundan dolayıdır ki çocuklara yabancı

dil öğretimi ile yetişkinlere uygulanan yabancı dil öğretimi kesinlikle birbirinden farklıdır. İlköğretimde özellikle de ilk kez yabancı bir dile maruz kalan öğrencilere onların gelişim özellikleri düşünülerek bir program hazırlanmalıdır zira öğrencilerimizin burada yaşayacakları kötü tecrübeler onların diğer kademelerdeki öğrenimlerine olumsuz etki edecektir. Asla yabancı dil öğrenebileceğine inanmayan ve bundan dolayı bu süreçte hep başarısızlık yaşayan öğrencilerle sınıflar dolacaktır. İşte bunun yaşanmaması ve öğrencilerimizin iyi bir eğitime tabi olması için özellikle ilköğretim kademesi olmak üzere ortaöğretimde düzeyindeki çocuklarla da aktif olarak çalışan yabancı dil öğretmenlerimize ve bu kademelerde görev yapacak olan öğretmenlerimiz ve öğretmen adaylarımıza bu kitabın sunacağı bilgiler son derece verimli ve faydalı olacaktır.

Bütün bunları göz önüne aldığımızda kitabımızda öncelikle çocukların öğrenme özellikleri ve bunların ışığında yapılması gereken yabancı dil öğretim yöntemleri, anadil ve ikinci dil edinim süreçlerindeki çocukların özellikleri, yabancı dil öğretiminde kullanılan yaklaşım, yöntem ve teknikler, dört ayrı dil becerisinin (okuma, yazma, dinleme, konuşma) çocuklara nasıl öğretilebileceği ve bunların değerlendirmeleri, çocukların kelime ve dilbilgisi öğrenimlerinin nasıl yapılması gerektiği ve değerlendirmeleri, teknolojinin çocuklara dil öğretiminde nasıl kullanılmasını gerektiği, çocuklara dil öğretiminde hazırlanabilecek dijital materyaller, çocuklara yabancı dil öğretiminde dikkat edilmesi gereken sınıf yönetimi uygulamaları, çocuklardaki yabancı dil öğrenimi kaygısı ve son olarak da farklı ülkelerdeki yabancı dil uygulamaları alanında uzman hoca ve akademisyenler tarafından ivedilikle kaleme alınmış ve bu bilgiler okuyucuya sunulmuştur.

Kitabımız ilköğretim ve ortaöğretimde aktif görev yapan öğretmenlerin yanı sıra üniversitelerde “İngilizce Öğretmenliği” bölümünde okuyan “Teaching English to Young Learners” (Genç Öğrencilere İngilizce Öğretimi) dersi alan öğretmen adayları ve “Sınıf Öğretmenliği” bölümünde olup “İlkokulda Yabancı Dil Öğretimi” dersi alan öğretmen adaylarına ayrıca çok faydalı olacaktır. Bunların yanı sıra, yabancı dil öğretim sürecindeki çocuklara yardımcı olmak isteyen aile bireyleri ve çocuk eğitimine gönül veren ve ilgi duyan herkes de bu kitabı son derece faydalı bulacaktır.

Editör

Dr. Burak TOMAK

ORCID No: 0000-0001-6678-431X

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Dr. Burak TOMAK

1. Bölüm: Çocukların Öğrenme Özellikleri ve Yabancı Dil Öğrenimine Etkisi

Doç. Dr. Gülçin GÜVEN, Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9638-025X

Uzm. Fatma Merve ŞİMŞEK, Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4959-0702

2. Bölüm: Erken Çocukluk Döneminde Yabancı Dil Eğitimi

Doç. Dr. Özgül POLAT, Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7426-5771

Sümeyye ÖCAL DÖRTERLER, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-5351-4820

3. Bölüm: Çocuklarda Anadil ve İkinci Dil Edinimi: Dilbilimsel Yaklaşımlar

Dr. Gülden TANER

ORCID No: 0000-0001-8040-5195

4. Bölüm: Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Yaklaşım, Yöntem ve Teknikler

Dr. Burak TOMAK, Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6678-431X

5. Bölüm: Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminde Dil Becerilerinin Öğretimi

Dr. Ufuk ATAŞ, Artvin Çoruh Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8171-8334

6. Bölüm: Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme

Dr. Ufuk ATAŞ, Artvin Çoruh Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8171-8334

7. Bölüm: Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminde Sözcük Öğretimi, Ölçme ve Değerlendirme

Dr. Gözde BALIKÇI, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7168-8648

8. Bölüm: İlköğretim Düzeyi Yabancı Dil Öğretiminde Dilbilgisi Öğretiminde Güncel Yaklaşımlar

Dr. Burcu ÜNAL, Yıldız Teknik Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6345-6430

9. Bölüm: 21. Yüzyılda Çocuklara Teknoloji Aracılı İngilizce Öğretimi

Doç. Dr. Gökçe KURT, Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9022-1258

10. Bölüm: İlköğretimde Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretiminde Geliştirilebilecek ve Hazırlanabilecek Dijital Materyaller

Dr. Ayşegül LİMAN KABAN, Bahçeşehir Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3813-2888

11. Bölüm: İlköğretim Yabancı Dil Öğretiminde Sınıf Yönetimi ve Dikkat Edilmesi Gerekenler

Dr. Öğr. Üyesi Hatice ÖZATA, Giresun Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0244-310X

12. Bölüm: İlkokul Öğrencilerinin Yabancı Dil Öğrenme Kaygısı

Öğr. Gör. Özge ERDURAN TEKİN, Milli Savunma Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4052-1914

13. Bölüm: Farklı Ülkeler ve Alternatif Eğitim Yaklaşımlarında İngilizce Öğretimi

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin KOÇ, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9244-5730

Dr. Öğr. Üyesi Elif YILMAZ, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1364-6359

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

ÇOCUKLARIN ÖĞRENME ÖZELLİKLERİ VE YABANCI DİL ÖĞRENİMİNE ETKİSİ

Öğrenmenin Doğası.....	1
Öğrenmenin Tarihi	2
Öğrenme ve Beyin.....	6
Öğrenmenin Yapı Taşları.....	9
Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğrenimi	13
Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğreniminde Uygulamada Kullanılacak Stratejiler.....	14
Dijital Kaynaklar.....	17
Kaynakça.....	18

2. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE YABANCI DİL EĞİTİMİ

Giriş.....	21
Erken Çocukluk Yıllarında İkinci Dil Eğitiminin Tarihçesi	22
Çocuklarda Yabancı Dil Eğitimi ve Kuramsal Çerçeve	23
Yabancı Dil Öğrenimini Etkileyen Etmenler	26
Yabancı Dil Eğitime Erken Yaşlarda Başlamanın Yararları	29
Erken Yaşlarda Yabancı Dil Eğitime Eleştiriler	30
İlkokulda Yabancı Dil Eğitimi.....	31
Erken Yıllarda Yabancı Dil Eğitimi ve Teknoloji.....	33
Yabancı Dil Eğitimi Online Destek Uygulamaları	34
Etkinlik Örnekleri	38
Etkinlik 1: Kelime Avı.....	39
Etkinlik 2: Kelime Yakalama	39
Etkinlik 3: Kelime Eşleştirme.....	39
Etkinlik 4: Cümle Kalıpları Oluşturma	40
Sonuç.....	40
Kaynakça.....	41

3. BÖLÜM

ÇOCUKLARDA ANADİL VE İKİNCİ DİL EDİNİMİ: DİLBİLİMSEL YAKLAŞIMLAR

Giriş.....	45
Anadil ve İkinci Dil Ediniminde Temel Kavramlar	45
Anadil Edinimi	47
Anadil Edinim Süreci.....	49
Anadil Edinim Sürecine Kuramsal Yaklaşımlar	51
İkinci Dil Edinimi	54
Anadil ve İkinci Dil Edinim Süreçlerinde Benzerlik ve Farklar.....	54
İkinci Dil Edinim Sürecine Kuramsal Yaklaşımlar	56
Davranışçı Yaklaşım ve Yansımaları	56
Evrinsel Dilbilgisi, Dil Edinim Kapasitesi ve Yansımaları.....	57
Bilişsel-Gelişimsel Kuramlar ve Yansımaları	59
Sosyokültürel Etkileşim Kuramları ve Yansımaları	61
Bireysel Farklılıklar ve “Öğrenmenin Yaşı”	62
Sonuç.....	64
Kaynakça.....	65

4. BÖLÜM

ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN YAKLAŞIM, YÖNTEM VE TEKNİKLER

Giriş.....	67
Yaklaşım, Yöntem, Teknik ve Yabancı Dil Öğretimine Etkileri	68
Dilbilgisi Çeviri Yöntemi (Grammar Translation Method-GTM)	71
Öğretim Sürecinde Kullanılan Teknikler	73
İlköğretim Düzeyinde Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenimi Üzerindeki Muhtemel Etkileri	74
Düzvarım Yöntemi (The Direct Method)	75
Öğretim Sürecinde Kullanılan Teknikler	76
İlköğretim Düzeyinde Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenimi Üzerindeki Muhtemel Etkileri	77
İşitsel-Dilsel Yöntem (Audio-lingual Method-ALM)	77
Öğretim Sürecinde Kullanılan Teknikler	79
İlköğretim Düzeyinde Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenimi Üzerindeki Muhtemel Etkileri	81
Sessiz Yol (Silent Way)	81
Öğretim Sürecinde Kullanılan Teknikler	83
İlköğretim Düzeyinde Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenimi Üzerindeki Muhtemel Etkileri	84

Telkin Yöntemi (Desuggestopedia)	84
Öğretim Sürecinde Kullanılan Teknikler	86
İlköğretim Düzeyinde Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenimi Üzerindeki Muhtemel Etkileri	88
Grupla Dil Öğrenme Yöntemi (Community Language Learning)	88
Öğretim Sürecinde Kullanılan Teknikler	90
İlköğretim Düzeyinde Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenimi Üzerindeki Muhtemel Etkileri	91
Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi (Total Physical Response- TPR)	91
Öğretim Sürecinde Kullanılan Teknikler	95
İlköğretim Düzeyinde Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenimi Üzerindeki Muhtemel Etkileri	95
İletişimsel Dil Öğretimi (Communicative Language Teaching- CLT).....	96
Öğretim Sürecinde Kullanılan Teknikler	100
İlköğretim Düzeyinde Öğrencilerin Yabancı Dil Öğrenimi Üzerindeki Muhtemel Etkileri	100
Sonuç ve Değerlendirme	101
Kaynakça.....	105

5. BÖLÜM

ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DİL BECERİLERİNİN ÖĞRETİMİ

Giriş.....	107
Dinleme Becerisi Nedir ve Çocuklara Nasıl Öğretilebilir?	107
Çocuklarda Dinleme Becerisi Öğretiminde Temel İlkeler	109
Konuşma Becerisi Nedir ve Çocuklara Nasıl Öğretilebilir?	112
Çocuklara Konuşma Becerisi Öğretiminde Temel İlkeler	115
Okuma Becerisi Nedir ve Çocuklara Nasıl Öğretilebilir?	119
Çocuklara Okuma Becerisi Öğretiminde Bazı Temel İlkeler	122
Yazma Becerisi Nedir ve Çocuklara Nasıl Öğretilebilir?.....	124
Çocuklara Yazma Becerisi Öğretiminde Bazı Temel İlkeler	126
Çocuklara Dil Becerilerinin Bütünleşik Yaklaşım ile Öğretimi	127
İçerik Temelli Dil Öğrenim Yöntemi (Content and Language Integrated Learning)..	129
Tema/Konu Temelli Öğretim (Theme/Topic-Based Instruction)	129
Görev Temelli Öğretim (Task-based Teaching)	130
Öykü/Oyun Temelli Öğretim (Story/Game-based Teaching).....	131
Sonuç	132
Kaynakça.....	132

6. BÖLÜM

ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Giriş.....	135
Ölçme ve Değerlendirme Nedir? Neden Önemlidir?.....	135
Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme	136
Geleneksel Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri Çocuklar İçin Neden Uygun Değil?	140
Alternatif Değerlendirme Yöntemleri.....	141
Gözlem.....	141
Konferans	143
Proje Çalışmaları.....	143
Portfolyo Değerlendirmesi	144
Öz Değerlendirme.....	145
Dil Becerileri İçin Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Örnekleri.....	146
Dinleme	147
Konuşma.....	148
Okuma	150
Yazma.....	151
Sonuç.....	153
Kaynakça.....	154

7. BÖLÜM

ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE SÖZCÜK ÖĞRETİMİ, ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Giriş	155
Kuramsal Çerçeve	155
Sözcük Bilmek Ne Demektir?	156
Algılayıcı ve Üretici Beceriler	159
İçerik ve İşlev Bildiren Yapılar ve Sözcüksel Yaklaşım	159
Sözcük Öğreniminin Temel İlkeleri	160
Doğrudan ve Dolaylı Öğrenme	161
Sözcük Öğrenme Stratejileri	161
Sözcüğü İlk Kez Sunma	163
Sözcük Öğretiminin Aşamaları.....	163
Ana Dil Kullanımı ve Sözcük Öğretimi	164
Dört Temel Beceri ve Sözcük Öğrenimi.....	166
Çocukların Anlamı Kavrama Becerisi ve Hikayelerin Önemi	167
Teknoloji ve Sözcük Öğretimi.....	169

Ölçme ve Değerlendirme	169
Özet	172
Yararlı Websiteleri	173
Kaynakça.....	173

8. BÖLÜM

İLKÖĞRETİM DÜZEYİ YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DİLBİLGİSİ ÖĞRETİMİNDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Giriş.....	175
Dil Öğrenimini Etkileyen Faktörler.....	176
Gelişimsel Süreçler	177
Dilbilgisi Öğretimine Yaklaşımlar.....	179
Bağlamsal Dil Öğrenimi	183
Çocuklara Bağlamsal Dilbilgisi Öğretimi	185
Her Çocuk Özeldir.....	186
Oyunlaştırılmış Gramer Öğretimi	187
Dijital Araçlar	192
Sonuç.....	193
Kaynakça.....	194

9. BÖLÜM

21. YÜZYILDA ÇOCUKLARA TEKNOLOJİ ARACILI İNGİLİZCE ÖĞRETİMİ

Giriş.....	197
Çocuklara İngilizce Öğretiminde Teknoloji Kullanımı.....	199
İngilizce Öğretiminde Teknoloji Aracılı Görevler (Technology-mediated Tasks) ...	200
Türkiye Bağlamı.....	205
Sonuç.....	210
Öneriler.....	211
Kaynakça.....	213

10. BÖLÜM

İLKÖĞRETİMDE YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE GELİŞTİRİLEBİLECEK VE HAZIRLANABİLECEK DİJİTAL MATERYALLER

Özet	217
Giriş	217
Sosyal Duygusal Öğrenme	218

Oyun, Oyunlaştırma ve Erken Yaşta Yabancı Dil Öğrenimi	220
Öğretmenin Dijital Oyunlaştırma Çantası	222
Öğretmenin Dijital Rozet Çantası.....	223
Hikaye Anlatıcılığı ve Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi	226
Öğretmenin Dijital Hikaye Çantası	227
Sonuç ve Öneriler.....	230
Kaynakça.....	231

11. BÖLÜM

İLKÖĞRETİM YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE SINIF YÖNETİMİ VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

Giriş.....	235
Sınıf Yönetimi Nedir?.....	236
Sınıf Yönetimi ve Yabancı Dil Öğretimi	240
Yabancı Dil Öğretiminde Karşılaşılan Sınıf Yönetimi Problemleri ve Etkin Sınıf Yönetimi Teknikleri	244
Sonuç.....	260
Kaynakça.....	262

12. BÖLÜM

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI DİL ÖĞRENME KAYGISI

Giriş.....	265
Kaygı	265
Yabancı Dil Öğrenme Kaygısı.....	267
İlkokul Döneminde Yabancı Dil Öğrenme Kaygısı	270
Yabancı Dil Öğrenme Kaygısını Azaltmak İçin Yapılabilecekler	272
Sonuç.....	275
Kaynakça.....	275

13. BÖLÜM

FARKLI ÜLKELER VE ALTERNATİF EĞİTİM YAKLAŞIMLARINDA İNGİLİZCE ÖĞRETİMİ

Giriş.....	281
Farklı Ülkelerde İngilizce Öğretimi	283
Hollanda	283
Almanya	284
Norveç.....	285
Finlandiya.....	286

Singapur.....	287
Farklı Ülkelerin İngilizce Öğretim Modelleri.....	289
Farklı Ülkeler ile Türkiye’de İngilizce Öğretiminin Karşılaştırılması.....	289
Alternatif Eğitim Yaklaşımlarında İngilizce Öğretimi	291
Steiner Yaklaşımı (Waldorf Okulları Modeli)	292
Montessori Yaklaşımı.....	293
Sonuç.....	295
Kaynakça.....	295
Editör ve Yazarlar Hakkında.....	299

1. BÖLÜM

ÇOCUKLARIN ÖĞRENME ÖZELLİKLERİ VE YABANCI DİL ÖĞRENİMİNE ETKİSİ

Doç. Dr. Gülçin GÜVEN, Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-9638-025X

Uzm. Fatma Merve ŞİMŞEK, Marmara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4959-0702

Öğrenmenin Doğası

Doğduğu andan itibaren insanın içinde yaşadığı topluma uyum sağlayabilmesi için birçok ihtiyacı bulunmaktadır. İnsanın bu ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için içinde bulunduğu çevrenin şartlarına uyum sağlaması ve öğrendiklerini yaşamına aktararak kullanabilmesi gerekmektedir. Bilim, teknoloji, sanat ve ahlaki değerler alanında uyumlu, bilgili ve bu bilgiyi kullanabilen insanlar yetiştirebilmenin en önemli araçlarından biri olan eğitim, bireyin sahip olduğu yetenekleri, arzuları ve ilgileri ulaşabileceği en üst düzeye çıkarmak, bireyin potansiyelini tam olarak gerçekleştirebilmek için ihtiyaç duyduğu çevre şartlarını hazırlamaktadır.

Bireye içinde bulunduğu toplumun kültürünü aktarma ve topluma uyumunu sağlama gibi bir işlevi olan eğitim, bir süreçtir, bireyin davranışlarının istenilen yönde değiştirilmesi amaçlanır, davranışlarda değişim söz konusudur ve bu süreçte bireyin kendi yaşantıları esas alınmalıdır. Eğitimde sözü edilen davranış değişikliği ve uyum sağlama öğrencinin bizzat kendi yaşantılarıyla gerçekleşmektedir. Etkin uyum sağlama öğrenme süreciyle mümkün olduğundan öğrencilerin, yaparak yaşayarak öğrenmeleri ve yaşantılar arasındaki ilişkiyi kendilerinin keşfetmesi için uygun ortamlar oluşturulmalıdır. Eğitimde bireyin kendi yaşantıları esas alınmalıdır ve bu yönüyle de eğitim süreci öğrenme sürecini de kapsamaktadır (Senemoğlu, 2010; Arı, 2014).

Eğitim sürecinde öğrenme, öğretme yoluyla gerçekleştirilir. Öğretme sürecinde öğretici, öğrenme de ise öğrenen birey aktiftir. Öğrenmede bireyin etkileşimi ve bireyde bıraktığı etki, öğrenmenin içsel bir süreç olduğunu göstermektedir.

“Öğrenme, bir şeyi öğrenmektir”, “öğrenme, bir şeyin nasıl yapılacağını öğrenmektir” gibi tanımların yanı sıra “öğrenme, tekrar ve yaşantı yoluyla davranışta meydana gelen oldukça kalıcı herhangi bir değişiktir” şeklinde tanımlanabilir (Ceylan, 2016).

Bireyin davranışlarında değişiklik yaratan, yeni bilgi ve anlayış elde ederek bilgi ve becerilerin kazanılması süreci olan öğrenmenin temelini yaşantılar oluşturmaktadır. Birey çevresinden sürekli olarak kendisine ulaşan uyarıcıları değerlendirir ve bu uyarıcılara düşünsel, duyuşsal ve davranışsal açıdan tepkide bulunur. Bireyin çevresi ile gerçekleştirdiği bu etkileşim, onda düşünsel, duyuşsal ve davranışsal değişime yol açtığına öğrenmeden söz edilebilir. Bu sebeple öğrenme, bireyde oluşan kalıcı değişimler olarak tanımlanmaktadır (Arı, 2014). Ancak öğrenme, genetik olarak kontrol edilen olgunlaşmadan farklıdır. Çocuğun yürümeyi öğrenmesi, sinir sisteminin, kas gücünün ve dengesinin buna elverdiği ölçüde gerçekleşir. Tüm bu faktörler, çocukların yürümek için ne kadar tekrar yaptıkları tarafından değil, olgunlaşma tarafından kontrol edilir. Hiçbir tekrar ve yaşantı, olgunlaşma gerçekleşmeden çocuğun yürümesine yardım etmez (Ceylan, 2016).

Deneyim yoluyla edinilen davranış, bilgi ve düşünme becerileri üzerindeki nispeten kalıcı etki olarak tanımlanabilen öğrenme (Santrock, 2018) için gerçekçi, zenginleştirici ve uygun deneyimlerin tasarlanması ve düzenlenmesi neticesinde deneyimlerden en üst düzeyde anlam çıkarılması sağlanacaktır. Öğrenme sürecinde beyne bilgi vermektense çok anlam vermek önemlidir. Anlam ifade eden uyarıcıları daha kolay ve kalıcı olarak öğrenen beynimiz anlam arayışı içinde olduğundan çocuklar sürekli “neden” diye sorarlar (Serter, 2019). Öğrenme sürecinin çocuğun bir gereksinimini karşılayacak yaşamla ilişkilendirebileceği, problem çözme becerilerini geliştirebileceği deneyimler sunması çok önemlidir. Öğrenme sürecinin çocuk için ilgi, merak uyandırması ve olumlu duygular geliştirmeye teşvik edici olması gerekir (Elkind, 2007).

Öğrenmenin Tarihi

Öğrenme kuramları, öğrenmenin hangi koşullar altında oluşacağını ya da oluşmayacağını açıklamaktadırlar. Bir öğrenme kuramının, tüm organizmalarda, tüm öğrenme birimlerinde, okul içinde ve dışındaki tüm durumlarda öğrenmenin nasıl olduğunu açıklaması beklenir. Ancak tüm öğrenme durumlarını açıklayabilen bir öğrenme kuramı henüz yoktur. Öğrenme kuramlarının her biri farklı bir öğrenme türünü açıkladığından, hiçbir öğrenme kuramı bütün öğrenme türlerini

ve öğrenmeye ilişkin tüm sorunları açıklamaya ve çözmeye yeterli değildir (Sene-
moğlu, 2010).

Günümüzde öğrenmeyi açıklayan değişik kuramlar bu kuramların farklı sınıflandırmaları bulunmaktadır. Bu kuramları iki ana başlıkta toplamak mümkündür.

1. Öğrenmeyi doğrudan gözlenebilen uyarıcı ve tepki arasında kurulan bağla açıklamaya çalışan davranışçı kuramlar.
2. Öğrenmenin doğrudan gözlenmeyen algı, bellek, duyuş, yaratıcılık, hatırlama ve akıl yürütme gibi içsel süreçleri ve bu süreçlerin bireyin davranışlarını etkileme yollarıyla ilgilenen bilişsel kuramlardır (Ulusoy, 2009).

1800'lü yılların sonlarında psikologlar öğrenmeyi ciddi olarak çalışmaya ilk başladıklarında psikoloji alanındaki iki baskın yaklaşım yapısalcılık ve işlevselcilikti. Bu iki yaklaşım temel varsayımları açısından oldukça farklılaşmakla beraber ikisinin de araştırma yöntemleri açısından eksik yönleri bulunmaktaydı. Öğrenme ve diğer psikolojik olguların incelenmesinde yapısalcılar, insanlara kafalarının içlerine bakmaları ve ne düşündüklerini tarif etmelerinin istendiği içe bakış yöntemini kullanıyorlardı (Baloğlu, 2013).

1900'lü yılların başlarında içe bakış yaklaşımı öznelliği ve bilimsel keskinliğindeki eksikliği nedeniyle eleştirilmeye başlandı. Öğrenmenin objektif ve bilimsel bir şekilde çalışılabilmesi için kuramcıların nesnel olarak gözlenebilen ve ölçülebilen iki şey üzerine yoğunlaşmaları gerektiği önerildi: İnsanların davranışları "tepkileri" ve bu tepkileri takip eden çevresel olaylar "uyarıcılar" (Baloğlu, 2013).

Öğrenmeyi objektif ve bilimsel bir şekilde çalışmak için, birçok psikolog öğrenme ve davranışı öncelikli olarak uyarıcı-tepki ilişkilerinin bir analizi olarak tanımlamaya ve anlamaya çalıştılar. Öğrenmede çevresel uyarıcıların rolüne vurgu yapan bu psikologlara davranışçılar ve onların öğrenme kuramlarına da davranışçılık denilmektedir (Baloğlu, 2013). Davranışçı psikologlara göre öğrenme, deneyim sonucu göreceli olarak kalıcı bir şekilde davranışta oluşan değişikliktir. İnsan, yaşamın başlangıcından itibaren öğrenmeye hazırdır (Hartmann, 2016). Davranışçılara göre psikolojinin konusu sadece objektif yöntemlerle ölçülebilen ve değerlendirilebilen davranışlardır. Bu yaklaşıma göre, objektif olmayan, kanıtlanamayan ve somut bir şekilde ölçülüp değerlendirilemeyen hiçbir yaklaşımın değeri yoktur. Davranışçılar çevresel uyarıcılar olmadan öğrenmenin gerçekleşmediğini savunmaktadırlar. Bu yaklaşıma göre, öğrenme süreci zihni boş bir levha olarak dünyaya geldiğine inanılan birey için doğduğu andan itibaren başlar. İnsan ya da hayvanların çeşitli uyarıcılar ve tepkiler arasında basit bağlar kurarak öğrenmenin olduğunu savunan Watson, Skinner, Pavlov, Thorndike gibi bilim insanları